

“Türkiye’nin Deniz ve Kıyı Koruma Alanları Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi”

DENİZ VE KIYI KORUMA ALANI NEDİR?

Doğal, tarihi ve kültürel özelliklerin korunduğu Deniz ve Kıyı Alanlarıdır. Bu koruma, yasalar altında yöre halkı ile paydaşların destek ve katılımıyla sağlanır. Sağlıklı denizlerin, türlerin ve yaşam alanlarının göstergesi olan Deniz ve Kıyı Koruma Alanları, etkin bir yönetim ile yerel ekonomi ve kültürel mirası destekler ve bunların gelecek nesillere aktarılmasını sağlar.

KORUNAN ALANLARDAN SORUMLU KURUMLAR

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- Özel Çevre Koruma Bölgeleri
- Doğal Sit Alanları
- Tabiat Varlıkları

Kültür ve Turizm Bakanlığı

- UNESCO Dünya Miras Alanları
- Arkeolojik Sit Alanları
- Kentsel Sit Alanları
- Tarihi Sit Alanları
- Kentsel Arkeolojik Sit Alanları

Orman ve Su İşleri Bakanlığı

- Milli Parklar
- Tabiat Parkları
- Tabiatı Koruma Alanları
- Tabiat Anıtları
- Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları
- Muhafaza Ormanları
- Ramsar Alanları
- Sulak Alanlar
- Biyosfer Rezervi
- Gen Koruma Ormanları
- Tohum Meşcereleri
- Yaban Hayatı Üretim İstasyonu

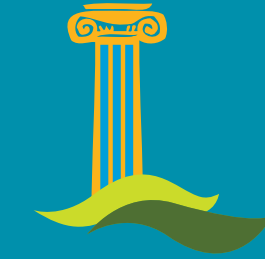
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı taşrada İl Müdürlükleri, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ise Bölge Müdürlükleri ve bağlı şube müdürlükleri ile faaliyet gösterir.
- Orman alanları hariç tüm karasal ve denizel alanların planlama görev ve sorumluluğu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’ndadır.
- Deniz ve Kıyı Koruma Alanlarındaki balıkçılığa sınırlı alanlarda balıkçılık yönetimi görev ve sorumluluğu Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’ndadır.

DENİZ VE KIYI KORUMA ALANLARI HEPİMİZİN İHTİYACI

DENİZ VE KIYI KORUMA ALANLARI SAHİP OLDUKLARI DEĞERLERLE YÖRE EKONOMİSİNE KATKI SAĞLIYOR

Deniz canlılarını koruyor.
Deniz çayırları, kırmızı mercan, kum köpekbalığı, orfoz, deniz kaplumbağası, tepeli karabatak, yunus ve Akdeniz fokü gibi küresel öneme sahip türler.

Tarihi, kültürel ve doğal değerleri ile dalış, yelken, rüzgar sörfü, kitesurf, gastronomi, doğa gözlemciliği, trekking, tırmanış, kaya tırmanışı, yamaç paraşütü ve bisiklet gibi farklı turizm seçenekleri sunuyor.

Yöre ekonomisini destekliyor.
Bu alanlarda yaşayanların çoğu deniz ve kıyı ile ilgili kaynaklardan geçimini sağlıyor.

Zengin doğası, temiz deniz ve kıyıları ile yöre turizmüne katkı sağlıyor.

Balık stoklarını koruyor ve balıkçılara geçim kaynağı sağlıyor.

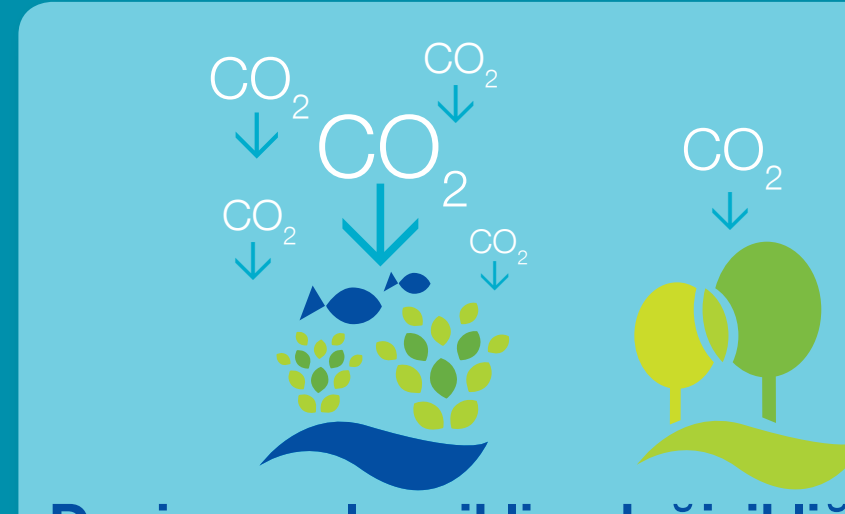
Her yaşta insana, deniz, kıyı ve ada ekosistemini anlatmak için laboratuvar görevi görüyor.

Kıyıları doğal bir arıtma sağlıyor.
Atık su içindeki besin tuzları deniz canlıları tarafından kullanılarak azaltılıyor.

Yerel kültür ve geleneksel yaşam biçimlerini koruyor.

Deniz çayırları, iklim değişikliği ile mücadelede doğal bir çözüm sunuyor ve kıyı erozyonunun kontrolünü sağlıyor.

Bölgede bilinen adıyla Dünya’da sadece Akdeniz’de bulunuyor. Ormanlardan 5 kat daha fazla karbonu tutarak ve depolayarak iklimi düzenliyor. Deniz suyu hareketinin etkilerini sınırlayarak, kıyılarda biriken ölü yaprakları ve kökleri sayesinde dalgaların enerjisini azaltarak ve denizdeki sedimanı tutarak kıyıyı erozyondan koruyor.

SAĞLADIĞI FAYDALAR

YAŞAMSAL FAYDALAR

- Balık stokları
- Alternatif enerji, (güneş vb.)
- Mineraller
- Doğal ürünler
- Genetik ve tıbbi kaynaklar

ÇEVRESEL FAYDALAR

- Artım
- Erozyon kontrolü
- Sel ve fırtınadan koruma
- Besin sağlama
- İklim düzenleme
- Karbon depolama

EKONOMİK FAYDALAR

- Balıkçılık
- Turizm
- İş olanakları
- Limanlar

KÜLTÜREL VE SOSYAL FAYDALAR

- Turizm / rekreasyon
- Eğitim
- Peyzaj
- Kültürel miras değerleri

Foça, Gökova, Köyceğiz - Dalyan, Datça - Bozburun ve Fethiye - Göcek Özel Çevre Koruma Bölgeleri ve Ayvalık Adaları Tabiat Parkı birer deniz ve kıyı koruma alanıdır.

Ayvalık Adaları Tabiat Parkı

16’sı koruma altında toplam 671 tür deniz canlısı.

Foça ÖÇK Bölgesi’nde, yöre halkının yaklaşık %30’unun geçim kaynağı balıkçılık. Balıkçılıktan elde edilen gelir yılda yaklaşık 10 milyon TL.

Gökova ÖÇK Bölgesi’nde 352 balık türü, Türkiye’deki balık türlerinin %73’ü. Balıkçılığa Kısıtlı Alanlar sayesinde İngiliz Limanı’nda genç lahosların sayısında yaklaşık 18 kat artış. Balıkçılığa Kısıtlı Alanların ilanından sonra tekne başına elde edilen aylık gelirden 1,5 kat artış.

Gökova kıyıları erozyon ile karşı karşıya. Son 35 yılda kıyı çizgisi 40-70 metre arası değişti. 159 km’lik deniz çayırlarının kıyı erozyonu kontrolü hizmeti yılda yaklaşık 5 milyon TL.

Datça-Bozburun ÖÇK Bölgesi’nde deniz çayırlarının karbonu tutarak ve depolayarak sağladığı hizmetin değeri yılda yaklaşık 5 milyon TL. Kıyıların sağladığı atıksu arıtma maliyeti yılda yaklaşık 28 milyon TL.

Fethiye-Göcek ÖÇK Bölgesi

Ölüdeniz Kumburnu Kumsalı, Dünya Turizm Ajansı tarafından seçilen 2010 yılı Avrupa’nın en iyi kumsalı. 2011 yılında ziyaretçi sayısı 416.000 kişi, yıllık gelir yaklaşık 6 milyon TL.

Köyceğiz-Dalyan ÖÇK Bölgesi

nin, ziyaretçiler, günübirlik alanlar, günübirlik tekne turları ve bir dalış merkezi ile yöre ekonomisine sağladığı gelir yılda yaklaşık 92 milyon TL.

TÜRKİYE’NİN DENİZ VE KIYI KORUMA ALANLARI SİSTEMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü tarafından, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü ortaklığında, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı’nın (UNDP) uygulayıcı ortaklığıyla, Küresel Çevre Fonu’nun (GEF) mali desteğiyle yürütülmektedir.